

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувач кафедри ФМФР

“ ”
— — 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030508 «Фінанси і кредит»
за темою

**ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ
ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «НОВА ЛІНІЯ»)**

Виконавець

студент центру заочної форми навчання

Балицький Костянтин Сергійович

/підпис/

Науковий керівник

кандидат економічних наук, доцент

Лапіна Ірина Сергіївна

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1 Торгівельне підприємство як суб'єкт господарської діяльності.....	6
1.2 Механізм фінансової діяльності торговельного підприємства	9
1.3 Методика оцінки ефективності управління фінансовою діяльністю підприємства.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «НОВА ЛІНІЯ».....	30
2.1 Характеристика ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ» та аналіз основних показників діяльності	30
2.2 Оцінка майна та джерел його утворення на підприємстві ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ».....	32
2.3 Аналіз фінансового стану підприємства ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ».....	41
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «НОВА ЛІНІЯ».....	57
3.1 Шляхи оптимізації фінансової діяльності підприємства ПРАТ «НОВА ЛІНІЯ».....	57
3.2 Розробка економіко-математичної моделі для оптимізації фінансової діяльності підприємства.....	62
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

Становлення і розвиток в Україні ринкової інфраструктури суттєво змінюють економічне, інформаційне і правове середовище функціонування підприємств, зміст їхньої фінансової діяльності. В організаційній та управлінській роботі підприємств фінансова діяльність займає особливе місце. Від неї багато в чому залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності та розвитку торговельного підприємства, виконання фінансових зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання. Ефективність діяльності кожного підприємства багато в чому залежить від повної і своєчасної мобілізації фінансових ресурсів та правильного їх використання для забезпечення нормального процесу виробництва і розширення виробничих фондів. У цьому зв'язку для кожного підприємства торгівлі важливу роль відіграє ефективна організація фінансової діяльності.

Теоретичною та методологічною основою даного дослідження стало вивчення й творче переосмислення основних досягнень вітчизняної та зарубіжної науки в галузі фінансів. В останні роки відчувається значна зацікавленість українських вчених-правознавців фінансовими основами функціонування підприємств. Цьому аналізу присвячені праці Чернієнка А., Гольцберга М., Горелика М., Іонцева М., Клімової М. та ін. Значний вклад в теорію та методологію фінансової діяльності внесли Білик М.Д., Буряк Л.Д., Нам Г.Г., Бланк І.А., Василик О.Д., Ковальов Т.О., Коробов М.Я., Мец В.О., Павловська О.В., Поддєрьогін А.М., Терещенко О.О. та інші українські та зарубіжні науковці.

Актуальність теми випускної роботи визначена основною місією ефективної фінансової діяльності є одержання власниками максимальної економічної вигоди в результаті функціонування торговельного підприємства. Реалізації цієї місії сприяють одержання приросту рентабельності власного капіталу, підтримання належного рівня платоспроможності (ліквідності) як на

поточну дату, так і на перспективу, забезпечення розширеного відтворення внаслідок ефективного використання фінансових ресурсів тощо. Формування та управління фінансовими ресурсами торговельного підприємства визначається як політикою управління діяльністю суб'єкта господарювання, так і соціально-економічними і політичними умовами розвитку економіки країни. Одночасно обмеженість матеріальних, фінансових, трудових ресурсів в умовах недосконалості правового поля та серйозних політичних перетворень потребують нових підходів до управління фінансовою діяльністю. Тому актуальним завданням для суб'єктів господарювання постало удосконалення форм і методів фінансового забезпечення функціонування торговельного підприємства, тобто пошук нових ефективних шляхів фінансової діяльності. Фінансова діяльність торговельного підприємства забезпечує безперервний процес руху активів у формі товарів від виробничих підприємств різних форм власності до безпосередніх споживачів. Для забезпечення фінансової діяльності торговельного підприємства здійснюють операції купівлі-продажу товарів, які є найбільш важливою частиною активів торговельного підприємства. Вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат торговельних підприємств.

Метою випускної роботи є розгляд та оцінка фінансової діяльності підприємства торгівлі.

Основними завданнями, які впливають з мети роботи, є:

- розглянути теоретично-методичні аспекти фінансової діяльності підприємства торгівлі;
- здійснити аналітичну оцінку фінансової діяльності торговельного підприємства ПрАТ «Нова лінія»;
- ознайомитись із загальною характеристикою торговельного підприємства ПрАТ «Нова лінія»;
- розробити пропозиції щодо удосконалення процесу управління фінансами торговельного підприємства ПрАТ «Нова лінія».

Об'єктом дослідження є процес організації фінансової діяльності торговельного підприємства.

Предметом дослідження є економічні відносини, що відображають особливості побудови фінансової діяльності підприємств торгівлі та шляхи його удосконалення.

При написанні випускної роботи були застосовані наступні методи: аналіз і синтез, індукція і дедукція, статистичні, табличні, графічні методи та інші. Інформаційною базою даної випускної роботи є праці вітчизняних та зарубіжних вчених в економічній науці стосовно особливостей формування оборотних коштів підприємства, періодична література за даною темою, а також нормативно-правова база та фінансова звітність ПрАТ «Нова лінія» за 2015-2017 роки.

Структура роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, та списку літератури. Перший розділ присвячено аналізу наукових положень та нормативно-правових актів за темою дослідження, у другому розділі здійснено практичне дослідження стану фінансової діяльності ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ». Третій розділ роботи присвячено пошуку шляхів удосконалення процесу управління фінансовою діяльністю досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

На основі наявних в економічній літературі підходів до визначення сутності фінансової діяльності підприємства, нами запропоновано наступне трактування даного поняття: це цілеспрямована діяльність фінансових служб підприємства, спрямована на ефективну організацію фінансових ресурсів задля розвитку підприємства, покращення його фінансового забезпечення та оптимізації фінансового стану, в основі якої лежить система управлінських заходів, результатами яких є зміна величини та складу власного та позичкового капіталів підприємства.

Основними завданнями фінансової роботи на підприємстві є: 1) мобілізація фінансових ресурсів у розмірі, необхідному для підтримки нормального виробничого процесу і розширення виробничих фондів в обсягах, встановлених планами; 2) пошук шляхів збільшення прибутку і підвищення рентабельності виробництва; 3) своєчасне виконання зобов'язань перед ланками фінансово-кредитної системи, зокрема: перед бюджетом — зі сплати встановлених податків і платежів; перед централізованими позабюджетними фондами — зі сплати встановлених платежів; перед банками — з повернення кредитів і сплати відсотків за ними; 4) своєчасне виконання зобов'язань перед постачальниками з оплати товарно-матеріальних цінностей, перед працівниками — з оплати праці; 5) контроль за збереженням та використанням оборотних активів і прискоренням їх обороту; 6) контроль за раціональним і цільовим використанням фінансових ресурсів.

Процес управління фінансовою діяльністю підприємства базується на певному механізмі, який включає елементи зовнішнього та внутрішнього регулювання. Внутрішнє регулювання окремих аспектів фінансової діяльності підприємств здійснюється шляхом регламентації низки аспектів фінансової діяльності підприємства вимогами статуту, за допомогою розробленої системи цільових показників, внутрішніх нормативів і вимог.

Зовнішнє регулювання фінансової діяльності підприємства значною мірою здійснюється за допомогою нормативно-правових актів, основними серед яких є: Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, закони України "Про господарські товариства", "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність" тощо.

Враховуючи цілі та завдання фінансової діяльності підприємства, для характеристики стану управління нею доцільно використовувати різні групи показників: 1) абсолютні показники, такі як дохід та прибуток (фінансові результати діяльності підприємства); 2) показники фінансового стану.

Проведений в роботі аналіз показників господарської діяльності ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ» показав, що практично всі вони в динаміці знизились. Негативним результатом є зменшення обсягу чистого прибутку на 71788 тис. грн. або на 31,02% порівняно з 2015 роком. При цьому, чистий дохід збільшився у порівнянні з 2015р. на 39,39%.

Показники фінансової стійкості в 2017 році дещо погіршилися порівняно з 2015 роком, рівень її залишається нижче норми.

Проведений аналіз ліквідності балансу свідчить про недостатню ліквідність платоспроможність підприємства. Разом з тим, спостерігаються позитивні зміни рівня основних показників ліквідності ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ». Це є позитивною тенденцією фінансового стану підприємства.

В динаміці також покращилося обертання майже всіх ресурсів досліджуваного підприємства, що знайшло відображення в збільшенні кількості оборотів протягом року. Отже, ділова активність підприємства покращилася. Також відмічається поліпшення рентабельності підприємства.

Таким чином, більшість досліджених показників в 2017 році показали позитивні тенденції, що дає можливість говорити про позитивні тенденції фінансової діяльності ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ», а відтак і про ефективність загального управління фінансовою діяльністю підприємства.

Серед можливих шляхів удосконалення процесу управління фінансовою діяльністю досліджуваного підприємства основним є організація служби

фінансового менеджменту з виділенням у його структурі спеціалістів з фінансового планування та спеціалістів з фінансового моніторингу.

З метою покращення фінансового стану ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ» доцільно, перш за все, забезпечити реалізацію всієї продукції. Для цього слід активізувати збутову діяльність, розмістити рекламну інформацію про підприємство на інтернет-сайтах та в інших інформаційних базах, укласти довготермінові контакти з підприємствами - партнерами. Також для ПрАТ «НОВА ЛІНІЯ» доцільно зменшити постійні та змінні витрати; а також обсяг дебіторської заборгованості.

З метою оптимізації фінансової діяльності підприємства доцільним є створення резервів та забезпечення джерел самофінансування. Амортизаційні відрахування більш доцільно використовувати на придбання основних засобів, ніж на щорічний ремонт застарілих технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для сам. вивчення дисципліни. -2-ге видання випр. і доп. / Г.М. Азаренкова, Т.М. Журавель, Р.М. Михайленко. –К. : Знання-Прес, 2006. - 287 с.
2. Алексєєв І.В. Фінансовий аналіз: техніка розрахунків та моделювання економічних ситуацій / І.В. Алексєєв.– Л. : Бескид Біт, 2006. – 152 с.
3. Балабанова Л.В. Цінова політика торговельного підприємства в умовах маркетингової орієнтації. Навчальний посібник / Л.В. Балабанова, О.В Сардак. – Донецьк: ДонДУЕТ ім. М.І. Туган-Барановського, 2003. – 156 с.
4. Белов М.А. Планування діяльності підприємства / М.А. Белов, Н.М. Євдокимова. – К.: КНЕУ, 2005. – 252 с.
5. Біла О.Г. Фінанси організацій і підприємств / О.Г. Біла, Л.М. Галик, М.М. Дрівко. – Л. : Видавництво ЛКА, 2005. – 112 с.
6. Болюх М.А. Економічний аналіз / М.А. Болюх. – К. : КНЕУ, 2006. – 555 с.
7. Вальовіч Р.П. Економіка підприємства торгівлі / Р.П. Вальовіч, Г.А. Давидова. – Мн. : БГЕУ, 2003. – 412 с.
8. Власова Н.О. Фінанси підприємств: Навч. посібник / Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І. Безгінова. –К.: ЦНЛ, 2007. – 271с.
9. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради.- 2003. -№11, 144с.
- 10.Гриньова В.М. Фінанси підприємств / В.М. Гриньова, В.О. Коюда. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 432 с.
- 11.Гридчина М.В. Финансовый менеджмент: Курс лекций. – 3-е изд., стереотип / М.В. Гридчина. – К.: МАУП, 2005. – 160 с.
- 12.Данілова Л.Л. Ціноутворення та маркетингова цінова політика : Навчальний посібник / Л.Л. Данілова, С.В. Петровська. - К.:НЦТУ, 2006. - 130 с.

13. Закон України «Про господарські товариства» : від 19 вересня 1991 року N 1576-XII // Відомості Верховної Ради.- 2004. -№19, 123с.
14. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2018. – №10. – С. 10-31.
15. Дослідження змісту і форм розвитку економічних відносин в національній економіці на прикладі України: монографія / за заг. ред. М.І. Зверякова. – Одеса: Атлант, 2018. – 292 с.
16. Зверяков М. І. Цивілізаційна ідентифікація як ключ до економічного успіху в умовах глобалізації [Текст] / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2013. – № 2. – С. 94–96.
17. Економіка підприємства / під ред. А.В.Шегди. –К. : Знання, 2006. -614 с.
15. Карпеко О.І. Планування виробничого асортименту продукції / О.І. Карпеко. – Мн. : БГЕУ, 2005. – 343 с.
16. Кислиця О.Я. Економічний аналіз. Курс лекцій / О.Я. Кислиця. – К.: Видавництво Європейського університету, 2006. – 172 с.
17. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підручник. — 3-тє вид., перероб. і доп / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. — К. : Знання, 2008. — 487с.
18. Ковальчук Т.М. Оперативний економічний аналіз: теорія, методологія, організація / Т.М. Ковальчук. – К. : Академія, 2007. – 40 с.
19. Кодацкий В.П. Финансовый менеджмент / В.П. Кодацкий. – Х. : Харьковское отд-ние издательства "Экономика" при Харьковском н.-и. экономическом ин-те, 2005. – 212 с.
20. Колесніков О.В. Ціноутворення / О.В. Колесніков. – К. – ЦНЛ. – 2006. – 144 с.
21. Корінев В.Л. Цінова політика підприємства: Монографія / В.Л. Корінев. – К. : КНЕУ, 2006. – 417 с.
22. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств,- Навч посіб. - 3-тє вид., перероб. і доп. / М.Я. Коробов. - К. : Т-во «Знання», 2003. – 294 с.
23. Кравченко Л.І. Аналіз господарської діяльності в торгівлі / Л.І.

- Кравченко. – М.: Нове знання, 2005. – 512 с.
- 24.Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент : Підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. -К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 518 с.
- 25.Краснова В.В. Фінансовий менеджмент підприємства : Навч. посібник / В.В. Краснова, Б.О. Жнякін. –Донецьк : Альфа-прес, 2005. - 208 с.
- 26.Салига С.Я. Фінансовий аналіз : Навч. посібник / С.Я. Салига, Н.В. Дацій, С.О. Корецька. -К.: Центр навчальної літератури, 2006.-210 с.
- 27.Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник для студ. економічних спец. вищ. навч. закладів / Л.С. Ситник. -Донецьк : ДонНУ, 2005. — 368с.
- 28.Фінансова діяльність підприємства / О.М. Бандурка, М.Я. Коробов, П.І. Орлов, К.Я. Петрова. – К. : Либідь, 2006. – 384 с.
- 29.Фінансовий менеджмент : Підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк, Н.Ю. Невмержицька. -К. : КНЕУ, 2005. -536 с.
- 30.Фінансовий менеджмент: Посібник для студ. вищ. навч. закладів / [Г.Г. Кірейцев, Н.Г. Виговська, О.М. Петрук та ін.]. – Ж. : Світ, 2005. – 431 с.
- 31.Фінанси підприємств: Підручник / під. ред. А. М. Поддєрьогіна. — К., 2008. — 560 с.